

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Ko so spali . . .“

Zanašaje se drug na drugega, na svoje parlamentarne zaveznike in na visoko vladno samo se mnogi slovanski poslanci niso menili za nevarnost, katera je pretila „celjski postavki.“ Ležali so doma na deželnonavadnih medvedjih kožah in spali tako trdno, da se niso spomnili niti svojih slovanskih dolžnostij, niti velikega, splošnopolitičnega pomena celjske postavke. Sinovi majke Germanije so se pa v tem združili v jedno močno falango. Pozabili so za hipec vse, kar jih sicer loči, pozabili na veliko mejsobojno sovraštvo in se pripravili za krepak naskok na celjsko nižjo gimnazijo.

Poslanska zbornica je celjsko postavko, katero je bila za časa Kielmannsegga vzprejela z večino 30 glasov, v zadnji seji odklonila z večino 11 glasov. To je bilo le mogoče, ker je bilo mnogo slovanskih poslancev odsotnih, dočim so bili nemške frakcije zbrane skoro polnoštevno.

Nemški poslanci vseh strank so dobro vedeli, da pri celjski postavki ne gre samo za tisto borno svoto, namenjeno za vzdrževanje celjske nižje gimnazije, nego da je borba za to postavko le intermezzo v velikem boju mej Nemci in mej Slovani. Zato so se združili vsi, zato so nasprotuikom te postavke prihiteli na pomoč tudi Dipaulijevi katoličani in razni konservativci, dasi so svoj čas glasovali za postavko in priznali opravičenost slovenske zahteve. S tem dosegli so velik uspeh, kateri jim bode pri bližajočih se volitvah mnogo koristil. Mesto da bi bili slovanski poslanci skrbeli za to, da nemške stranke v poslanski zbornici ne dosežejo nikakih, niti moralnih niti materijelnih strankarskih uspehov, so mirno spali in tako prav najljutejšim in najbrezobzirnejšim nemškim strankam pomagali do znatne zmage.

Nemci se po pravici vesele svoje, če tudi samo slučajne zmage, vesele se je lahko tembolj, ker je glasovanje pokazalo, da je mogoče doseči solidarno postopanje vseh nemških frakcij, kadar gre za narodnostna vprašanja, in ker priča, da je ideja v absolutni nemški prevladi v naši državi prešinila tudi tiste, kateri so sicer, sklicujo se na svoja katoliška načela, lepo deklamovali o ravnopravnosti vseh narodov.

Slovenci smo pri tem porazu najbolj zadeti. Vprašanje je sedaj: Kaj bo s celjsko slovensko gimnazijo? Po došlih nam poročilih hoče vlada skrbeti, da se ohrani ta zavod, ni nam pa znano, kako misli to doseči. Mogoči so razni načini.

Najpriprostejše sredstvo bi bilo, da gospodska zbornica celjsko postavko zopet v proračun spravi. V tem slučaju bi seveda proračun zopet moral priti v poslansko zbornico, tega se pa vlada plaši, ker bi se zasedanje zavleklo in bi morda nemški poslanci začeli celo obstrukcijo.

Sodeč po izjavah iz vladnih krogov ne misli vlada na to remediuro, nego si hoče pomagati tako, da vzlic parlamentovemu sklepu vzdrži celjsko slovensko gimnazijo, potrebne troške pa pokrije iz drugih kreditov. Ali pomisleki zoper tak način so načelne važnosti. Pravica, dovoljevati budget, je najvažnejša pravica parlamentova, je podlaga vsemu konstitucionalizmu, a če bi vlada vzlic temu, da jej je parlament odredel sredstva za celjsko gimnazijo, ta zavod vendar vzdržala in za njega vzdrževanje porabila druge kredite, očitalo bi se njej, da krši ustavo, nam Slovencem pa, da se živimo ob neustavnem postopanju ministerstva.

Ako vlada neče posredovanjem gospodske zbornice izposlovati, da se celjska postavka zopet uvrsti v proračun, potem jej je po naših mislih odprta druga konstitucionalna pot. Vlada namreč lahko administrativnim putem odredi, da se pri celjski veliki gimnaziji ustanove slovenske paralelke, v katere bi lahko vstopili učenci sedanje samostojne nižje gimnazije. V to ni treba posebnih kreditov, ni treba parlamentarnega obravnavanja, to je zakonito mogoče in ustavno dopustno. Tako je vlada postopala v Ljubljani in v Mariboru in če bi tako postopala tudi v Celji, bi s tem ne spravila samo „celjskega vprašanja“ iz parlamenta, nego zajedno ukrenila tudi pedagoško kaj koristno uredbo. Seveda bi bilo potem neobhodno potrebno, da se namestijo na zavodu politično nekompromitovani, slovenskim tako kakor nemškim dijakom naklonjeni učitelji, kajti sicer bi bil slovenskim paralelkam kmalu konec. To bi bil najboljši način, na kateri zamore vlada popraviti

sklep parlamentov, kajti na eventualnost, da bi celjsko slovensko gimnazijo kar razpustila, ne da bi poskrbela zanjo nadomestila, nihče misliti ne more. Poraz, kateri so doživele slovanske stranke v torek, pa bodi slovanskim poslancem v resen opomin, da bodo v prihodnje vestneje nego doslej izpolnjevali svoje poslanske dolžnosti. Osebito Jugoslavlani imajo jedno izkušnjo več, kako je z našimi narodnimi vprašanji, ako niso mejsobno organizovani in po jedinstvenem klubu vezani k točni taktiki. Vse to je toli potrebnejše, ker je jel duh šovinizma prešinjati tudi doslej najbolj zmerne nemške stranke.

Državni zbor.

Na Dunaju, 5. januarja.

Združene nemške stranke so danes povsem nepričakovano dosegle velik uspeh in ne samo Slovencem, nego tudi vladi sami prizadele moralichen udarec. Postavka za celjsko utrakvistično gimnazijo je bila odklonjena. Zgodilo se je to pač le vsled slučajne odsotnosti mnogih poljskih, čeških in dalmatinskih poslancev, a zgodilo se je in zdaj je vprašanje, kake posledice bode to imelo.

Začetkom današnje seje so poslanci Kušar, dr. Ferjančič in tovariši nujno predlagali, naj stori vlada, kar treba, da se termin za povrnitev ljubljanskim obrtnikom in trgovcem o priliki potresa dovoljenih posojil preloži na dan 1. januarja 1901 — potem pa je zbornica nadaljevala razpravo o poglavju „srednje šole“ proračuna naučnega ministerstva. Iz cele razprave je omeniti le dveh momentov. Poslanca dr. Nitsche in dr. Pergelt sta reagovala na napade dra. Foreggerja na nemške poslance iz Češke. Oba sta nemških poslancev delovanje glede celjske gimnazije povelicevala. Nitsche je dru. Foreggerju tudi očital, da je takrat, ko so nemški poslanci iz Češke v Pragi bavili s celjskim vprašanjem in se pripravljali za boj, se osebno trudil v Celji, da bi celjske Nemce sprijaznil z mislijo, da se ondu ustanovi utrakvistična gimnazija. Pergelt zopet je povdarjal, da so nemški poslanci iz Češke se desti resneje borili zoper celjsko gimnazijo nego zastopniki Štajerske same. Štajerski dež. zbor ni vedel po odločitvi storiti resnejšega in

LISTEK.

Slovensko gledališče.

(„Ksenija“, opera v jednom dejanju, spisal * * *, uglasbil Viktor Parma.)

Is zopet smo v našem gledališču ućakali vesel dan, ućakali premijero nove opere proslavljenega skladatelja „Urha Celjskega“, delo, s katerim se je znatno obogatila naša glasbena literatura, katero je občinstvo navdušilo, katero je na čast slovenskemu imenu in skladatelju na slavo.

Parma napreduje čudovito in „Ksenija“ priča, da ni bila po „Urhu Celjskem“ izrečena sodba prenagla, da je resnično velik talent in pravi umetnik.

„Ksenija“ je moderna opera. Skladatelj se je uklonil novejšim naukom o dramatičnih elementih v operi, ostal pa samostalen in originalen v tem oziru, da ne prezira melodike, nego jej posvećuje najvećjo skrb, koder je na mestu.

Že kratka predigra je jako karakteristićna in izborna instrumentirana. Ta predigra se ponavlja, ko pride dejanje do viška, a njega motiv, nekaj akordov in figur, ponavljajo pozavne tudi v trenutku, ko nastane dramatićni konflikt.

Ko se dvigne zavesa, ćuje se iz samostana pobožna molitev menihov, zložen v slovanskem duhu, mila pesem, katera ima sosebno v prvem delu očitno ruski znaćaj. Menihi odidejo prepevaje v cerkev. Zadnji mej njimi je Aleksij, kateri je v samostanu iskal miru in tolažbe a — zaman. V njegovem srcu plamti še vedno ljubezen za ugrabljeno Ksenijo, katere ne more pozabiti. Svoja ćutila izrazi v nežni, sanjavi romanci, katera se zaćenja v a mollu in ima situaciji primerno nekoliko religiozen znaćaj. Gospod Binder je jako lepo in ćustveno pel tako, da mu je občinstvo burno ploskalo.

Prav ko hoće Aleksij za drugimi menihi v cerkev, prihitita iz gozda Aleksijevemu bratu ubegla Ksenija in njena spremljevalka Tatjana. Aleksij spozna takoj Ksenijo, katera mu razkrije svojo nesrećo in ga prosi zaветja in pomoći. Aleksij jej obljubi varstva. Zdaj sledi prav lep tercet, kateri spremljajo klarineti z jako karakteristićnimi figurami. Tatjana je že brez skrbi in tolaži žalnoćo, plašno Ksenijo v izredno ljubki in gracijozni, v narodnem slogu zložen arijeti „Ptica gozdna“, katero je gđ. Polakova prav lepo pela. Ksenija prosi Tatjano, naj pogleda, če se morda že bližajo

preganjalci, in ko ta odide, pove Aleksiju, katerega ni spoznala, da je bila ugrabljena, ter obžaluje, da Aleksija ni blizu, da bi jo rešil. Menih jo vpraša, če še ljubi Aleksija in ko to Ksenija potrdi, jej Aleksij pove, kdo da je. Ta veliki duett je poleg intermezza najkrasnejši in muzikalno najznamenitejša toćka cele opere, skladba, polna pravih ćustev in goreće ljubezni. Zaćenja se koralno — posame teh koralnih figur se ponavljajo tekom opere večkrat — potem začne sopran nežno a resno arijo, v katero vpade tenor. Arija je pisana v c dur, prehaja ćasih v a-moll in preide konćno v a-dur, na kar se ponavlja prvotni motiv. Po jako krepkem, efektnem stopnjevanji orkestra vpade sopran z „on ljubi me“, tenor z „da ljubim te“, na kar začne tenor zopet s prvotnim motivom svoje romance in po kratkem recitativu Ksenije izraća jako fino in nežno obupanje, da menih ni mogel v samostanskih zidovih pozabiti svoje ljubezni. Ta odstavek je zložen v f dur s srećno vpletenimi figurami klarinetov in flaut, a sledi mu ljubavni duett, slavospjev ljubezni, v srce segajoća sveža skladba — omeniti je zlasti sekstolno spremljevanje klarinetov — kateri se konća s pestrim, jako efektnim unisono-spevom, v katerem se povzpne sopran in tenor do najvišjih leg.

odločnejšega koraka, kakor da je sprejel resolucijo, s katero je pozivljaj vladu, naj v bodoče v takih slučajih vpraša dež. šolski svet za svet.

O Foreggerjevem predlogu, naj se črta celjska postavka, se je glasovalo po imenih.

Postavka je bila s 109 proti 98 glasom odklonjena. Odsotnih je torej bilo skoro poldrugi sto poslancev. Protisemitje z Luegerjem in Liechtensteinom vred so glasovali zoper postavko. Katoliška ljudska stranka se je absentirala in za njo je šlo mnogo konservativcev. Izmed 63 poljskih in maloruskih poslancev jih je bilo 32 odsotnih. Dalje so bili odsotni Nabergoj, Višnikar in dr. Laginja, razen Perića vsi dalmatinski poslanci in 13 čeških poslancev.

Ko je predsednik razglasil izid glasovanja, začeli so združeni Nemci frenetično ploskati. Dr. Šustersič je vzkliknil: „sram vas bodi“, — za kar ga je predsednik poklical k redu. Na to je vzkliknil dr. Stransky: „Jaz vam povem isto!“ Hrup je bil jako velik.

Zbornica je na to vzprejela ostale postavke in — po daljši debati — v poglavjih „industrijalne šole“ in „specijalne šole“ — začela razpravo o poglavju „ljudske šole“.

Posl. Spinčič je popisal šolske razmere na Primorskem, posl. Koblar pa šolske razmere na Koroškem, dočim je posl. Bendel pretresal vprašanje o verski šoli.

Konec seje je prišel na vrsto nujni predlog glede vračevanja ljubljanskim trgovcem in obrtnikom danih posojil. Predlog sta poslanci Kušar in dr. Ferjančič utemeljevala, na kar je zbornica nujnost vzprejela in predlog odkazala proračunskemu odseku.

Prihodnja seja bo v četrtek.

V Ljubljani, 7. januarja.

Direktne volitve. Vladni „Fremdenblatt“ skuša vlado oprati očitenja, da bi bila proti direktnim volitvam. Češki deželni zbor jih ni sklenil, ker je zato bilo premalo časa. Po našem mnenju je to pač prazen izgovor. Čas bi se že našel, da je vlada le dobro voljo imela. Državnozbornske volitve se lahko za jeden mesec odlože, da bodo vsi deželni zbori imeli čas se izreči o tej stvari. Seveda bi vlada morala še tiste sklicati, ki še niso sklicani.

Broški občinski zastop je sklenil odpraviti nemško gimnazijo v Brodyja in osnovati poljsko višjo gimnazijo. V vsem zastopu ni bilo nikogar, ki bi bil zagovarjal nepotrebnega nemškega zavoda. V nemško gimnazijo so tako samo židje pošiljali svoje sinove. Ko so tudi židje se bolje popeljali, bi bila gimnazija se popolnoma izpraznila, da se ne popelje. Nemci seveda niso zadovoljni, da se nemščina vedno bolje izrija iz Galicije.

Umor Stambulova. Neki Niškov je pisal te dni državni pravdniku, da je njemu dobro znano, da so Stambulova umora krivi bivši minister Načević in policijski častniki. Ta izjava je zaradi tega zanimiva, ker se v njem s Stambulova pišemom, v katerem je trdil umorjeni ministerski predsednik nekaj dni pred svojo smrtjo, da je Načević najel morilce. Kar se tiče Načevića, je omeniti, da on ni bil nikdar prijatelj Rusije. Če je on zares pravi provzročitelj umora, je to najboljši dokaz, da Rusija in njeni prijatelji s tem umorom niso v nobeni

Ko priti Tatjana in naznani, da se bližajo priganjanci, ter se vsi na Aleksijev poziv umaknejo v samostan, čujejo se iz orkestra kromatični stavki s spremljevanjem basov, kateri se končajo z glasovi, v daljavi izgublajočih se rogov. To je kaj spretno zložen prehod k biseru cele opere, k orkestralnemu intermezzu, kateri je morda najdovršenejše in najduhovitejše delo slovenske glasbene literature.

Intermezzo začne nekatera godala. Zmolko doné rahli akordi, na kar zavrsejo vsa godala unisono vodilni motiv, dočim jih spremljajo po lahkem rogovi, klarineti in fagoti. Velepoetični motiv prevzame potem ves orkester in ga igra skoro do konca. Motiv se razvije bogato in krásno; konča se pa intermezzo s tremi glasovi in vijol ter harpe in podstavljenimi lesnimi instrumenti.

Intermezzo kaže vso duhovitost in genialnost skladateljevo pa tudi njegovo nenavadno tehniko. Motiv je jako originalen in fino razpleten, instrumentalna cija pa brilantna.

Intermezzo je občinstvo tako navdušilo, da je toliko časa frenetično ploskalo, dokler ga ni orkester ponavljal.

(Konec prih.)

zvezi. Seveda preiskava se ne boče ponovila, posebno, če so veliki gospodje zamotani v to stvar. Vsa pravda zaradi Stambulovega umora je bila le boljše pesek v oči.

Volitve v Francoski senat so za radikalno stranko neugodno izpale. Izvoljenih je 69 zmernih republikancev, 13 radikalcev, 3 socijalisti in 12 konservativcev. V Toulounu sta pala Constant in Hebrard. Upanja sedaj ni mnogo, da bi senat pri volil v kako volilno prenosno za senat. Radikalci se s tem tolažijo, da Constant ni več voljen, a poslednji se na misli odreči političnemu delovanju in bode kandidoval za zbornico poslancev.

Zgube Francozov na Madagaskaru. Voja na Madagaskaru je Francoze jako dosti ljudi stala, kakor kažejo sedaj objavljene številke. Od 22 850 vojakov, ki so jih poslali na bojišče, jih je 7498 umrlo, torej nad tretjino. V bojih jih ni dosti palo, a več jih je pobrala mrzlica. Najhuje so trpeli sapperji, ki so delali pota. Teh je nad dve tretjini umrlo. Bolezni so jednako pobirale Francoze in Svernofričane. Le madagaški domačini, kateri so vstopili v francosko vojsko, od boleznij niso toliko trpeli, ker so že vajeni podnebja.

Na Španskem se nekda bliža ministerska kriza. Kraljica je nedavno bila vzprejela vodjo liberalcev in to se smatra za dokaz, da misli poklicati liberalce na krmilo, ako se konservativna vlada ne odloči za reforme na Kubi. Canovas noče dosti slišati o reformah na Kubi. Sklicuje se na to, da se mora počakati, kako se obnese reforme na Portoriki. Sicer pa reforme, katere je vlada dovolila, na Portoriki ne morejo zadovoljiti prebivalstva, ker ne stavijo mej španskemu izsesavanju dežele. Samouprava, ki se je dovolila Portoriki, je jedva tolikšna, kakor je samouprava avstrijskih kronovin, ali pa še manjša. Deželni zbor, ki se je dovolil, bode voljen le za jedno leto. Vlada ima gotovo s tem le namen, ljudi vedno mučiti z volitvami, da bi se naveličali. Samo na jedno leto voljeni deželni zbor ni za nobeno resnejše delo.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 6. januarja.

Občinski svet ljubljanski imel je sinoči redno javno sejo, katere se je udeležilo 19 občinskih svetovalcev. Predsedoval je župan Hribar.

Ko se je prečital in odobril zapisnik zadnje seje, poročal je obč. svet. Klein o prizivu mizarstega mojstra Karola Binderja proti magistratnemu odloku, s katerim se mu je odreklo uporabno dovoljenje poleg njegove hiše v Parnih ulicah zgrajene delarne za parno delovrsto. Ker je g. Binder naknadno zadostil pogojem stavbinskega dovoljenja, ugodil je občinski svet po predlogu referenta uložnemu rekurzu s pogojem, da rekurent tudi stranišče za delavce uredi tako, kakor predpisuje § 93. stavbinskega reda za Ljubljano.

Obč. svet. dr. Požar poročal je o prizivu Ivana Godca, hišnega posestnika ob Ždovski stezi proti magistratnemu odloku št. 33.467 ex 1896. Občinski svet ugodil je rekurzu ter Godcu dovolil, da sme streho njegove nove hiše deloma vzdigniti za dva metra ter pridobljeni prostor porabiti za podstrešje. Vendar pa je prepovedal tudi občinski svet izvršitev v načrtu zarisane dimnika, ker bi se podstrešje potem utegnulo porabiti za stanovanje, kateremu namenu pa nikakor ne odgovarja.

Potem poročal je obč. svet. Žagar v imenu policijskega odseka o obliki, katero naj imajo v bodoče ulične table in hišne tablice. Za ceste in ulice, katerim je občinski svet določil imena v seji dne 11. novembra lanskega leta, naročiti je table in tablice. Ker vprašanje o javnih mestnih napisih, dasi je hodilo že vso inštančno pot, doslej vendar še ni rešeno, izraža gospod župan v svojem poročilu do občinskega sveta željo, da se mu da končna rešitev, ki bode odstranila vsako razburjenje, o katerem pa neče preiskavati, če je opravičeno ali ne. Taka rešitev bi bila, ko bi se določila oblika uličnim tablicam in hišnim tablicam takošna, kakor je prvotna; glede napisov pa se ukrenilo, naj bodo na prvem mestu slovenski in na drugem nemški in sicer slovenski v oni velikosti, v kateri so bili prej nemški, nemški pa v oni velikosti, v kateri so bili prej slovenski. Da se pa občinskemu svetu ne bode več pešati s to zadevo, naj bi se ob enem sklenilo, da se imajo vse nemške slovenske in samo slovenske ulične table in hišne tablice nadomestiti s slovensko-nemškimi. Policijski odsek prihrdil je tem nasvetom in predlaga, da jih odobri tudi občinski svet.

Obč. svet. dr. Gregorič predlaga glasovanje po imenih, sicer pa vzdržuje svoj predlog, kateri je stavil v predzadnji seji občinskega sveta glede samoslovenskih napisov.

Obč. svet. dr. Tavčar omenja, da je bil pred štirimi leti za samoslovenske napise in da bi tudi danes glasoval za nje, če bi bilo mogoče jih priboriti. Vsak Ljubljančan pa dobro ve, da bi se z

dra. Gregoriča predlogom prav čisto nič ne doseglo. Na jedni strani zadnja odločba — ki je po postavi pravokrepna — še ni izvršena, in mestna občina sama je prosila, naj se ji rok v izvršitev te odločbe podaljša do 1. januarja 1897. Vsak sklep, s kojim bi se hotela omenjena pravokrepna odločba deželnega odbora odstraniti, bi bi pri sedanjem položaju protipostaven in gotovo bi ga deželni predsednik ustavil. Na drugi strani pa stoji katoliško-narodna stranka še vedno na prejšnjem svojem stališču, da namreč pravica zahteva dvojezične napise. Zastopnik te stranke v deželnem odboru je govorniku sam zatrjeval, da bi na ljubo dr. Gregoriču nikakor ne mogel drugače glasovati v deželnem odboru, kakor je glasoval dr. Papež, če bi namreč vprašanje ljubljanskih uličnih napisov z nova prišlo pred deželni odbor. Kaj bi se pri tako brezupnem pravnem in dejanskem položaju doseglo? Prav čisto nič. K večjemu nekoliko nepotrebnega razburjenja. Pri dr. Gregoriču, ki hoče sploh vse pomiriti, je jako čudno, da hoče imeti tako razburjenje! Tudi naj dr. Gregorič pomisli, kako se je pred štirimi leti obnašal. Od zadnje seje so se govorniku predstavili trije svedoki, ki so vsak hip pri volji pod prisego potrditi, da je dr. Gregorič tedaj silovito zabavljaj na mestnega zbora sklep glede samoslovenskih napisov, češ da morejo kaj takega samo Abderitje skleniti, ker imajo javni napisi v prvi vrsti služiti tujcem, tako da bi — če bi šlo po volji dr. Gregoriča — javni napisi v Ljubljani morali biti trojezični: slovenski, nemški in laški. Govornik neče prazne slame mlatiti, zategadelj je tudi danes proti predlogu dr. Gregoriča, o kojem predlagatelj sam najbolj ve, da bi prav nikakega uspeha ne imel.

Obč. svet. dr. Gregorič naglašja pred vsem, da pred štirimi leti ni bil član občinskega sveta, sicer pa da je bil takrat mnenja, naj bi se napravili tudi v Ljubljani dvojezični napisi, ako n. pr. Celje, Maribor itd. napravijo tudi dvojezične napise. Govornik misli, da bi morebiti kazalo, stopiti glede tega vprašanja v dogovor z dotičnimi občinskimi zastopi. Konečno izjavi, da s svojim predlogom neče nikomur sitnosti delati. Samoslovenski napisi v Ljubljani so slovenska zadeva; jeli se dosežejo ali ne, to je d uga stvar. Sicer pa govornik vzdržuje svoj predlog.

Obč. svet. dr. Požar izjavlja, da bode z ozirom na kvalifikacijo predlagateljevo glede samoslovenskih napisov glasoval danes proti predlogu dra. Gregoriča, čeravno je zadnjič glasoval zanj. Župan Hribar omenja, da bi bilo popolnoma brezuspešno stopiti v dogovor glede dvojezičnih javnih napisov v Celji, Mariboru itd.; ne dobili bi niti odgovora. Govornik sam sprožil je pred leti vprašanje glede samoslovenskih napisov in prepričan je tudi danes, da bi bili umestni v Ljubljani le samoslovenski napisi, a stvar je vsaj sedaj neizvedljiva. Nemški hišni posestniki branili bi se samoslovenskih hišnih tablic in ker je lepo število skoraj najlepših hiš ljubljanskih v nemških rokah, ne dobila bi Ljubljana slovenskega lica, če tudi bi imela le slovenske ulične napise. Po dogovoru, ki se je vršil v tej zadevi, pa se tudi Nemci ne bodo branili tablic, ki bodo imele slovenski napis na prvem, a nemški na drugem mestu. Torej je pač najbolje, da se vzprejme predlog policijskega odseka. — Pri glasovanju bil je odsekov predlog z veliko večino vzprejet.

(Konec prih.)

V poročilo o zadnji seji glede oddaje mestne vožnje urinila se je neljuba pomota. Obč. svet. Kozak priporočal je namreč, da se vožnja tudi za novo dobo treh let odda dosedanjemu podjetniku Marovtu, ne pa Turku. Seveda se tudi opazka gospoda župana ne tiče g. Turka, temveč g. Marovta kot dosedanjega podjetnika.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. januarja.

— (Posojilo za obrtnike in trgovce) V torek so v poslanski zbornici gg. Kušar, dr. Ferjančič in tovariši stavili nujni predlog, naj vlada poskrbi, da se plačevanje potresnih posojil, danih obrtnikom in trgovcem, odloži do 1. januarja 1901. leta. Ta predlog se je z dvetretjinsko večino odkazal budgetnemu odseku, ko sta ga bila utemeljila poslanca Kušar in dr. Ferjančič. Oba sta slikala položaj ljubljanskega obrta in trgovine tako, da ni mogoče že s 1. dnem tega leta zahtevati povračevanja posojil. Upamo tudi za gotovo, da se budgetni odsek, kakor tudi pozneje poslanska zbornica izreče za prepotrebni odlog.

— (Vspored današnjega koncerta „Glasbene Matice“) ki ga prijavljamo na drugem mestu, je sicer na videz kratek, ker obseza le tri točke, katerih poslednji dve pa sta vsaka velikansko glasbeno delo, ki nudi občinstvu izreden glasben užitek. Ker se koncert ne bode ponavljal, kakor je bilo običajno doslej, smemo pričakovati, da bode obisk tak, da se pokrijejo preobilni stroški in da preostane še kaj fondu „Glasbene Matice“.

— (Osobna vest.) Okr. komisar g. dr. Karol Mathis je premeščen k domobranskemu ministertvu.

— (Občinski svet.) Zaradi nedostajanja prostora smo morali jeden del poročila o seji občinskega sveta odložiti za jutri.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Prihodnja predstava bode v nedeljo in sicer se uprizori na korist režiserja in igralcu g. Inemannu ljudska igra Anzengruberjeva „Krivoprisežnik“.

— (Slovensko gledališče.) „Mam'zell Nitouche“ ima še vedno veliko privlačno silo, dasi se je že neštivilno krat predstavljala na našem odru. Tudi včeraj je bilo gledališče skoro razprodano in je hvaležno občinstvo prirejalo zlasti gđ. Polakovi, katera je bila izborno razpoložena ter je svojo ulogo fino in živahno igrala in vse pevske točke lepo pela in je prednašala z nje lastno gracio, kaj srčne ovacije, odlikovalo pa tudi gg. Inemann in Podgrajskega, gđ. Slavčeva in gospo Danilovo kakor tudi vse druge predstavljalce. — Poročilo o Vrhlickega komediji „Katu-
lova osveta“ in konec kritike o Parmovi operi priobčimo jutri.

— (Občni zbor „Sokola“ ljubljanskega) se je vršil včeraj ob prav čilni udeležbi članov. Za danes omenimo le nekoliko. Starost bil je z navedenim vslikom zopet izvoljen dr. Iv. Tavčar, podstarost istotako dr. Josip Kušar. Vodbor so bili voljeni: Ivan Vernik z 75 gl., Pavel Skale z 74 gl., Ferdo Krsnik z 73 gl., Josip Noll z 72 gl., Viktor Murnik z 71 gl., Josip Petřik z 66 gl. in Alojzij Vernik z 63 glasovi. Odstopilši odbornik Alojzij Mulaček, ki je izjavil, da ne more prevzeti nove volitve, bil je v priznanje 18-letnega šolskega delovanja imenovan častnim članom. Društvenemu častnemu članu g. dr. Janu Podlipnemu je povedal njegove izvolitve županom zlate Prage občni zbor odposlal brzojavno čestitko. Marljivemu tajniku Murniku in blagajniku Skaletu izrekla se je zahvala, kakor vsem, ki so društvo, na kateri koli način podpirali. Obširneje poročilo prijavimo v „Slov. Sokolstvu“.

— (Pevski večer društva „Slavec“) ki se je vršil včeraj v društveni sobi v „N. rodnem domu“ je bil jeden izmed najlepših večerov društva. Ne baš mala soba je bila popolnoma zasedena. Namen večeru je bil, dati priliko občinstvu, ogledati si prekrasno stekleno omaro za društveno zastavo, katera visi v njej razprostrta, da si je vsak lahko ogleda. Omara je mojstersko delo, za katero so zložili pri-spevke večinoma člani sami. Topla zahvala pri tem gre g. Kramaršiču, ki je izdelal načrt in g. Götzlu, ki je oskrbel rezbarska in pozlatarska dela. Glavni namen večeru pa je bil, izkazati zaslužen priznanje predsedniku društva, g. Iv. Dražilu, ki praznuje desetletnico svojega neumornega delovanja v prid društva, mej temi deset let kot predsednik. Komu ni več v spominu nesrečni razpor v društvu pred petimi leti? Da ni prišlo do razpada društva, je največ zasloga g. Dražila, ki je v tistih dneh prevzel društveno vodstvo ter s spretno roko do danes plodonosno deluje v prosep društva. Iz člani „Slaveca“ ter prijatelji vedo ceniti njegove zasluge, to mu bodi priča včerajšnji večer, osobito, ko se mu je po pozdravu dveh odbornikov poklonil krasen prstan z briljanti — darilo pevcev — in so se mu ves čas prirejale prisrčne ovacije. Navdušenost pa je prikipela do vrha, ko je počastil društvo s svojim obškom g. dr. Tavčar, katerega je predsednik v imenu društva pozdravil kot podpornega člana in prijatelja društva, spominjajoč se osobito gospe soproge ter njene požrtovalnosti za „Slaveca“. Govoru je sledilo burno odobravanje. G. dr. Tavčar zahvalil se je za pozdrav, napoln društvu posebno pa predsedniku in ob jednem kot starosta „Sokola“ omenjal tesnih vezij, ki spajajo obe društvi. Roko v roki delujeta „Slavec“ in „Sokol“ za sveto stvar domovja v korist! Omenjal je zaslug, ki si jih je društvo pridobilo za slovensko pesem in izrekel željo, naj vedno napreduje in se razvita ter raznaša glas slovenske pesmi po lepi naši domovini. Napitnici g. dr. Tavčarjevi sledilo je frenetično odobravanje, pevci pa so zapeli nekaj pevskih točk z znano preciznostjo, katere ni treba posebe omenjati. Krašni včerajšnji večer ne izgine udeležnikom t. ko kma' iz spomina, in „Slavec“ ki stoji danes trdnje kot kdaj, ni se bati nikogar, v dokaz temu včerajšnji številni obisk odbčnega občinstva — priča — da društvo uživa splošne simpatije. Društvu pa želimo, naj i nadalje vstraja in napreduje!

— (Og-nj v baraki) V torek zvečer okoli 10. ure opazi je mestni policijski stražnik Ivan Felician, ki je patroliral na Sadnem trgu, da se kadi iz barake trgovca L. Wöflinga. Stopivši k baraki našel je, da so bile deske na vzhodni strani barake že prežgane in da je tlela šotna stena. Stražnik je aviziral požarno brambo, ki je takoj prišla na lice mesta in storila priprave, da uduši ogenj v baraki. Baraka je bila do prihoda požarne brambe zaprta, ker se je v obče mislilo, da v baraki vse tli in se je bilo bati, da bode začela baraka s plamenom goriti, kakor hitro dobi ogenj

duška. K sreči se to ni obistnilo. Ko se je baraka odprla, bila je sicer polna dima ali ogenj se še ni bil toli razširil, da bi bil na blagu škodo napravil. Tleti pričelo je na tleh pri železni peči in je tlelo naprej v steni, ki je bila iz šote. Okolnosti, da je bila stena v baraki dobro ometana, je pripisati, da je ogenj na notranji strani ni tako hitro prejel. Stena je tlela že v velikosti kvadratnega metra in če bi se ogenj ne bil pravočasno opazil, bi bila baraka gotovo pogorela, pa tudi sosedne barake bi bile v nevarnosti. Na lice mesta prišel je tudi gospod deželni predsednik baron Hein.

— (Izgubljene reči.) Tekom meseca decembra bile so pri mestnem magistratu zglašene naslednje izgubljene reči: Osem denarnic s skupnim zneskom 244 gld 94 kr., 22 kron (v ruti zvezanih), zlat prstan, srebrna tobačnica, zlat uban, zlata verižica, dragocena pahljača, srebrna ura z verižico, nekoliko metrov svile, srebrna verižica z obškom, poročni prstan, mošnjček s 4 gld., zlata zapestnica z medaljonom in fotografijo, zlata ura za dame in konečno črn dežnik.

— (Najdene reči.) Pri mestnem magistratu ljubljanskem bile so tekom meseca decembra zglašene, oziroma oddane naslednje najdene stvari: Pet denarnic s skupnim zneskom 62 gld., srebrna žepna ura, ovrata iz kožuhovine, vrhna sukuja, pečatni prstan, zlata ura za dame, 3 dežniki, srebrna verižica, mošnjček s 5 gl., srebrna verižica, solčnik in konečno štiri brisalke.

— (Pri črnuškem mostu) stoji neki mož že osem dni vsak dan po več ur do pasa v vodi. Sedaj po zimi ni to mala reč. Mož, ki stavlja na tak način svoje življenje v nevarnost, dela kamen vozečim čolnom pot in dobiva za to po 2 gld. na dan. Kdor se pripelje mimo tega kraja, se ustavi in se čudi možu, ki ravnodušno s pipo v ustih stoji v mrzli Savi.

— (Z Bleda) se nam poroča, da prirede oddeta društva predpustne veselice in sicer: Kmetijska podružnica dne 17. januarja. Požarna bramba dne 7. februarja in Bralno društvo dne 21. febr.

— (Narodna čitalnica v Cerknici) imela je svoj letni občni zbor dne 2. t. m. v svojih prostorih. Pri istem bili so v nov odbor voljeni sledeči gospodje: Leopold Vehovar, c. kr. notar, predsednikom, Anton de Schiava, trgovec, blagajnikom, Dragotin Dermelj, nadučitelj, tajnikom; — dr. Mano Dereani, okrajni zdravnik, Ferdo Juvanec, učitelj, Edvard Leeb, c. kr. davčni preglednik, Rudolf Piš, — odbornikom; Elvard Cerjak, obč. tajnik in Vekoslav Krajc, trgovec v Grabovem pa namestnikom. — Dne 4. t. m. pa je odbor v svoji prvi seji sklenil ta predpust prirediti dve veselici in sicer prvo dne 17. januarja, drugo pa 14. februarja t. l., kar naj sosedne nam sl. čitalnice blagovolijo na kvače vzeti, da napravijo veselice na ista dva. Vzpored se pravočasno naznani.

— (Nečloveška mati) Iz Lokovca se poroča: V noči od 26. na 27. decembra je neka neomozena 29letna deklica povila otroka, katerega je koj po porodu zaklala z nožem, odnesla iz hiše in zagrebala. Ko so otročniki izvedeli za ta divjaški čin, začeli so preiskavo in posrečilo se jim je dobiti zakopanega otroka, kakor tudi morilni nož na katerem je bila še kri. Nečloveško mater so odvedli v zapor.

— („Hudič ga je obsedel.“) Neki posestnik na Krasu je bil začel nekam zmedeno govoriti. Mož se je rad pravedl, a zadnji čas je nekatere pravde izgubil, pri drugih pa imel sitnosti. To je bil baže verek njegovemu neormalnemu dušnemu stanju. Vikarij v dotični vasi je v nedeljo potem ozanil v cerkvi, da ta mož (imenoval ga je s polnim imenom) ima hudiča v sebi in da se bodo zanj vršile neke molitve. Ljudi je spreletel stah! Nekateri so se vendar toliko osrdili da so moža povedali, kaj je ozanil vikarij v cerkvi. To je bil zadnji udrec in mož je zares znorel. Zdaj vedno kriči, da „ina hudiča v sibi, da ni človek, da je hudč z rogmi“. Pač žalostno, kaj se vse dogaja koncem prosvitljene 19. veka!

— (Volilni shod v Ajdovščini.) Dž. poslanec goriški dr. Tuma je sklical za nedeljo 3. t. m. volilni shod v Ajdovščino. Shoda sta se udeležila tudi drž. poslanca dr. Gregorčič in grof Alfred Cronini. Shod, ki je bil v vsakem pogledu veličasten je poslanec izrekel zaupanje in zihalo za njih d-lovanje v deželni in v državni zbor.

— (Tržaški škof in rojanski župnik) Strastnega lahonskega župnika Jurca v Rojani je tržaški škof tedni na kaj fia način blamiral. Škof je maševal v Rojani. Po dovršeni daritvi ponudil je župnik Jurca škofa latinsko molitveno tablico, a škof jo je odklonil na tak način, da je to opazila vsa cerkev, in potem molil v slovenskem jeziku in vse zbrano ljudstvo je glasno za njim molilo, dočim molči, kadar molči župnik.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je gđ. Ljudmila Roblekova poslala 50 gld., katere so v Ljubli zložili v oprostito novoletnih voščil p. n. gg: Orehek, Mohorčič, Iv. Jenko, Fr. Hribar, P. Jereb, K. Preželj, Roglič, Jarc, Kobler, Damjan, Fr. Slanc, Bensš, Oslav, dr. Pavlič, Gregorčič s so-

progo, L. Svetec, Pavel Svetec, Ant. Koprivnikar s soprogo, Stefan Lapajna s soprogo, M. Jeretin, Jul. Warzbach, dr. Silvin Hrašovec, Stefan Mazga, J. Zupančič, J. Ras, Jenko, Hutter, Minka Vrančič in Anuško Lušin iz Ljubljane, Gustav Černe, Nibernik, Vončina, Mešek, Labinger, Bergman, J. J., Iv. Valenčič iz Kranja, Mária iz Trsta, Svetec, Marija Kobler, Alojzija Kobler, Haslinger, Anžlovar, K. R. Verbaj, Ljud. Roblek, Ivana Batiš, J. Schott, Avg. Černe, Rozalija Černe, Iv. Gregorič, Fontano, Treo, J. J., Gilej, Franja Grile z Vač, Plantz, Coalig, Preinfalk. Turra, Bevk, Terezina Svetec, Ludvika Roblek, Helena Bevk, Jos. Pavli od Sv. Križa, Olga Strle iz Zagorja, Hilda pl. Orbok, Rid. Strle iz Zagorja in Katinka Hribar. Na Silvestrovem večeru se je nabralo 13 gld. 51 kr. in g. Fr. Hribar pa je na tem večeru potem dražbe prodal 1 zaklopnico družbinih vžigalic in nekaj ostalih dobitev za 6 gld. 69 kr. Žvelj dobrotniki in njih nasledniki!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Postojini. Novoletnih voščil so se odkupili v prid družbe nadalje p. n. gg.: Burja Ivan, Ekel Karol, Ponebšek Ivan, Primožič Leopold, Sajovic Janez v Slavini, Stara Fran, Vičič Antonija, Ružička Ivan.

V korist ubožnemu zakladu dolenjelogiškemu so se odkupili določiljanja novoletnih voščil sledeči o. n. dobrotniki dolenjelogiški: J. S. 6 K, Bruss Josip 4 K, Tollazzi Tomo 4 K, Petrič Martin 2 K, Majdič Fran 2 K, Kolodvorski E. 2 K, Šega Ivan 2 K, Arko Ivanka 2 K, De Gleria Marija 1 K, Sorre Ana 1 K, Kunc Fraja 1 K, Serini Terezija 1 K, Pin Alojzij 1 K, Mhevc Ivan 1 K, Turk Josip 1 K, Kastelic Anton 1 K, Gostiša Josip 1 K, Lenassi Iv. Ed. 1 K.

Za spodnještajerski jubilejski zaklad so nadalje vplačali: slav. občina Petrovca 20 kron, g. dr. Pavel Turner, odgojitelj v Jamnicah na Moravskem 200 kron, g. Fran Višnar, c. kr. dež. sod. svetnik in državni poslanec v Rbnici 4 krone 20 vin., sl. občina St. Jurij na Šavnici 20 kron, sl. občina trg Gorajgrad 100 kron, sl. posojilnica v Lutomeru 100 kron in sl. posojilnica v Brežicah 60 kron.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Gv. Mihelič, stud. jur., v Šoštanju 25 kron, dar šaleških tamburašev, kot prebitek za 25 škatlic prodanih vžigalic povedom tamburaške veselice šaleških dijakov v Šoštanju. — Rodoljub v Novem mesu 4 krone 44 vin., katera sta darovali dva nasprotnika. — G. Davorn Lesjak, učitelj v Rušah, 5 kron, čisti dobiček srečkanja na Silvestrov večer pri g. dr. Goričku. — G. Anton Kos, sodni svetnik v Požegi, 2 kroni. — Skupaj 36 kron 44 vin. Žvelj rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za učiteljski konvikt v Ljubljani. Gosp. Črnagoj mestu vrnika svoje učenci Likarjevi Anici 4 krone. Sveto smo izročili blag. učit. dr. g. Jak. Dmniku ki s tem hvaležao potrdi sprejem.

Književnost.

— „Kmetovalec“ ima v štev. 24 naslednjo vsebino: Raja koz; Vinarska razstava v Novem mestu; Gojenje travnikov; Vzgoja telet v prvih dneh po porodu; Iz podružnic; Rzne reči; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe; Listnica uradništva; Težne cene; Inserati.

Brzojavke.

Dunaj 7. januarja. Poslanska zbornica je v današnji seji dognala razpravo o ljudskih šolah. Sokol in Suess sta se potegovala za moderno šolo. Prvi se je potegoval za češko šolo na Dunaji, drugi je govoril proti tej zahtevi. Suess je govoril tri ure in ves čas pobijal konfesionalno šolo. V resoluciji, naj se češki šoli na Dunaji da pravica javnosti, se je glasovalo imenoma in je bila resolucija s 122 proti 111 glasom vzprejeta. Proti resoluciji so glasovali levičarji in nacionalci vseh vrst ter katoliška ljudska stranka. Kaltenegger je bil odsoten. Konservativci Kathrein, Rolsberg in Trainfels so glasovali za resolucijo, radi česar so jih levičarji insultirali.

London 7. januarja. „Times“ javlja iz Carigrada, da je vlada naročila guvernerjem azijskih provincij, naj uprizore ljudske demonstracije zoper reforme, katere zahtevajo evropske velesile.

London 7. januarja. Iz Bombaja se javlja, da je doslej vsled strahu pred silno razširjajočo se kugo pobegnilo že 35.000 oseb, a še vedno odhajajo ljudje kar trumoma.

Montevideo 7. januarja. V raznih provincijah so se organizovale revolucionarne čete, katere so premagale vladno vojsko in se bližajo glavnemu mestu.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.